

нерационального використання особистого часу студентами можна віднести: невміння конспектувати; відсутність навичок в пошуку необхідної інформації; небажання витратити час на читання навчальної літератури, так як швидше знайти інформацію в Інтернеті. Провідними мотивами таких студентів здебільшого виступають конкретні соціальні мотиви – спілкуватися з однолітками, можливість неофіційного працевлаштуватися під час навчання.

На сьогодні близько 40% студентів прагнуть стати кваліфікованими фахівцями. Прагнення до високих доходів привертає третина студентів (33,6%). Приємно відзначити, що досить значимим є престижність спеціальної освіти (11,1%). На жаль, відсоток студентів, які прийшли за знаннями, дуже малий (6,1%). Однак студентів, які відвідують університети заради спілкування (3,1%) або через вплив батьків (3,1%), ще менше.

Тому наразі основним завданням навчального закладу є стимулювання інтересів до навчання таким чином, щоб метою студентів стало не просто отримання диплома, а диплома, який підкріплений міцними і стабільними знаннями. А основними ознаками сформованості професійної спрямованості покладаються становлення в свідомості студента професійної домінанти, сформованість образу світу, образу професії, усвідомлення себе як суб'єкта професійної діяльності. І за будь-яких умов слід пам'ятати, що який би не був студент, він в будь-якому випадку особистість, яка хоче до себе відповідного ставлення.

УДК 331.5.024.5-057.15:378

А.М. Одарченко, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

К.В. Сподар, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

УЧАСТЬ РОБОТОДАВЦІВ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Професійне навчання повинно відповідати потребам роботодавців, а отже орієнтуватися на робочі місця і значна частина такого навчання має відбуватися в компаніях, в реальних умовах роботи. Розширення можливостей та поширення практик навчання на робочому місці (*Work-based learning, WBL*) визнається одним із ключових завдань політики професійної освіти, у тому числі аби

підвищити привабливість та актуальність професійної освіти, підвищити конкурентоспроможність випускників системи професійної освіти на ринку праці.

У період ринкової трансформації економіки та масовізації вищої освіти відбулось знецінення традицій практичної підготовки здобувачів освіти, поширились імітація та фальсифікація практики, чимало організацій взагалі відмовились працювати зі студентами, посилаючись на збереження комерційної таємниці або складні конкурентні обставини. Внаслідок корпоратизації та приватизації держава втратила більшість важелів адміністративного впливу на підприємства, які дозволяли розглядати практичну підготовку студентів в позаекономічній площині, а податкові та інші ринкові переваги не набули сталості і після впровадження швидко скасовуються з міркувань бюджетної консолідації та запобігання корупції. Позитивні приклади останнього десятиліття нерозривно пов'язані з розвитком великих корпорацій, браком підготовлених вітчизняних фахівців із сучасним мисленням для досягнення їх бізнес-цілей та початком реального усвідомлення соціальної відповідальності бізнесу.

На сьогодні Федерація роботодавців України підтримує поширення практик навчання на робочому місці, організацію дуального навчання спільно з навчальними закладами, створення та розвиток навчальних центрів при організаціях роботодавців/підприємствах.

Відповідно до концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, що була схвалена рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 26.01.2018 протокол № 1/3-4, розв'язання проблеми передбачається шляхом реалізації комплексу заходів з напрацювання моделей взаємовигідних відносин закладів вищої освіти та роботодавців, спрямованих на практичну підготовку здобувачів освіти до самостійної професійної діяльності та їх соціальну адаптацію у виробничих колективах, її нормативно-правове та організаційне забезпечення, проведення апробації, досліджень, доопрацювання моделей та її рекомендацій до широкого використання.

Важливо відрізнити дуальне навчання від традиційного проходження практики студентами. Дуальна форма здобуття освіти передбачає навчання на робочому місці з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору.

Водночас, дуальна форма здобуття освіти не повинна абсолютизуватись. Слід розуміти межі, в яких дуальна форма здобуття освіти є ефективною. Крім того, дуальна освіта спрямовується лише на

адаптацію здобувача освіти до першого робочого місця, що відповідає певній професійній кваліфікації, яка відповідає його освітній спеціальності та кваліфікації. Очевидним є те, що переважна більшість сучасних здобувачів освіти будуть багаторазово змінювати робочі місця, професії та види діяльності впродовж тривалого трудового життя. Завданням закладу освіти є набуття здобувачем освіти компетентностей, які дозволять адаптуватись до різноманітних економіко-технологічних змін.

Основними критеріями досягнення результатів для закладів освіти є підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг, розширення можливостей для підвищення кваліфікацій викладацького складу; для здобувача освіти – поєднання отриманих теоретичних знань з практичним досвідом роботи на одному чи кількох підприємствах, в установах чи організаціях, отримання практичного досвіду під час навчання та можливості заробітку (отримання грошової винагороди) в процесі навчання, а для роботодавця – вплив на процес для підготовки фахівця з необхідними знаннями, вміннями і компетентностями, отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на первинне ознайомлення із робочими процесами на підприємстві, в установі чи організації або на перепідготовку та відбирання (ще під час навчання) найталановитіших здобувачів освіти для працевлаштування після закінчення навчання.

УДК 378.147.31-021.321

К.С. Олініченко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЕКЦІЇ

Провідною організаційною формою і методом навчання у вищій школі є лекція. З першого до останнього дня перебування у стінах університету основи фахових та наукових знань до студентів надходять з лекцій.

Лекція є провідною формою навчання. Саме в ній послідовно та систематично викладаються основні питання дисципліни. Найкращім засобом передачі знань є вміло побудована та викладена лекція. Таким чином, лекція – це форма навчання, у вигляді послідовного, систематичного викладення змісту навчального матеріалу з метою формування основ для засвоєння студентами навчального матеріалу.